

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2710
Ημερομ. Κατάθεσης: 29/1/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ
Βουλευτής ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

και τον Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Πνίγουν Δήμους και Ιδιώτες τα αυξημένα και αναδρομικά πρόστιμα για εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ μετά την Εγκύκλιο Ε.2059/2025 της ΑΑΔΕ: το Παράδειγμα της Αναπτυξιακής ΑΕ ΟΤΑ Γουβών Δήμου Χερσονήσου»

Κύριοι Υπουργοί,

Η αυστηροποίηση του πλαισίου επιβολής προστίμων για εκπρόθεσμες ή μη υποβληθείσες δηλώσεις ΦΠΑ, που εισήχθη με την εγκύκλιο Ε.2059/2025 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), έχει προκαλέσει σοβαρές αντιδράσεις και λειτουργικά προβλήματα, τόσο σε φορολογούμενους ιδιώτες και επαγγελματίες, όσο και σε δημόσιους φορείς και ΟΤΑ. Η εφαρμογή των νέων κανόνων, ειδικά με αναδρομική ισχύ, έχει οδηγήσει σε δυσανάλογες οικονομικές επιβαρύνσεις και σε αμφισβητήσεις για τη νομιμότητα της διαδικασίας, δημιουργώντας αδιέξοδα, καθώς εφαρμόζονται και σε φορείς που είχαν αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία τους.

Ως προς το νομοθετικό πλαίσιο λεκτέα τα εξής: Με την εγκύκλιο Ε.2059/07-08-2025, η ΑΑΔΕ παρείχε διευκρινίσεις για την επιβολή προστίμων για τις διαδικαστικές παραβάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1,2,3,7 και 8 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024), συμπεριλαμβανομένης της μη ή εκπρόθεσμης υποβολής φορολογικών δηλώσεων, όπως και των δηλώσεων ΦΠΑ.

Σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 53, βασικό πλαίσιο είναι η επιβολή προστίμων ύψους 100 € για μη ή εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων από τις οποίες δεν προκύπτει υποχρέωση φορολογίας, άλλως η επιβολή προστίμων 250 € έως 500 € για μη ή εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ με υποχρέωση καταβολής φόρου ανάλογα με το λογιστικό σύστημα.

Η ΑΑΔΕ φέρεται να εκκινεί τη διαδικασία ενεργοποίησης εργαλείων επιβολής προστίμων για εκπρόθεσμες φορολογικές δηλώσεις, με στόχο την άμεση ηλεκτρονική βεβαίωση κυρώσεων, μέρος μιας ευρύτερης ψηφιακής αναβάθμισης του φοροεισπρακτικού μηχανισμού. Όμως, η εγκύκλιος αυτή έχει ερμηνευθεί από την ΑΑΔΕ κατά τρόπο που επιβάλλει πρόστιμα ακόμη και σε εκπρόθεσμες μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις και συχνά αναδρομικά από 19 Απριλίου 2024.

Ακολουθως, ως προς τις επιπτώσεις αυτής της ερμηνείας, λεκτέα τα εξής:

Η εφαρμογή των αποφάσεων της ΑΑΔΕ προκαλεί έντονες ανησυχίες και σημαντικές επιβαρύνσεις, με πολύ συγκεκριμένα παραδείγματα στο νησί της Κρήτης.

Ο Δήμος Χερσονήσου καλείται να πληρώσει πρόστιμα περίπου 30.000 € για εκπρόθεσμες ή μη υποβληθείσες δηλώσεις ΦΠΑ από το 2017 και μετά, για την περίοδο κατά την οποία η Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ βρισκόταν σε αναστολή λειτουργίας. Η ερμηνεία αυτή έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη πρακτική, το νόμο και την δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στη Διοίκηση για την εφαρμογή του και τις συνακόλουθες προσδοκίες φορολόγησης, καθώς κατά την αναστολή λειτουργίας θεωρούνταν μέχρι πρότινος ότι δεν υπήρχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης.

Ο πρόεδρος της εταιρείας έχει επισημάνει, με έγγραφες παρεμβάσεις προς την ΑΑΔΕ, ότι η αναδρομική επιβολή προστίμων είναι λανθασμένη και αντίθετη στον νόμο, ενώ η εγκύκλιος δεν μπορεί να δημιουργεί νέες υποχρεώσεις που δεν προβλέπονται από τον νόμο. Έχει επίσης κατατεθεί ενδικοφανής προσφυγή στις 12.01.2025, με την ΑΑΔΕ να έχει προθεσμία 120 ημερών για απάντηση.

Προς τούτο, η Αναπτυξιακή Γουβών- Αναπτυξιακή ΑΕ ΟΤΑ (Δήμου Χερσονήσου) κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή όπου ιστορεί τους λόγους και τα πραγματικά περιστατικά και η οποία εκκρεμεί προς εξέταση από τη Διεύθυνση

Επίλυσης Διαφορών της ΑΑΔΕ. Αν δεν εκδικασθεί άμεσα, παρερχομένων των νομίμων προθεσμιών για την άσκηση (δικαστικής) προσφυγής-αίτησης ακύρωσης, οι φορείς θα οδηγηθούν σε πολυετείς δικαστικές διαμάχες, με πρόσθετες δαπάνες και περαιτέρω εκκρεμοδικία, που ισοδυναμεί με καθυστέρηση στην οριστική επίλυση της διαφωνίας.

Ο Δήμαρχος Βιάννου και οι αρμόδιοι φορείς έχουν επισημάνει ότι το νέο καθεστώς προστίμων συνιστά φορολογική αδικία και έχει οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα σε δήμους, αλλά και σε επαγγελματίες, δημιούργωντας άδικο και δυσανάλογο κόστος συμμόρφωσης σε μια εγκύκλιο που ερμηνεύεται διασταλτικά και αναδρομικά, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τις πραγματικές δυνατότητες των φορέων. Δυστυχώς τούτο, μπορεί να οδηγήσει μέχρι και σε διακοπή λειτουργίας της Αναπτυξιακής ΑΕ ΟΤΑ.

Επιπλέον, αντιδράσεις έχουν εκφραστεί και από τη φορολογική κοινότητα, ειδικά για μηδενικές δηλώσεις, όπου τα πρόστιμα μπορεί να φτάνουν έως και 500 €, ακόμη και όταν δεν υπάρχει χρέος ΦΠΑ, προκαλώντας δικαιολογημένη δυσφορία και φυσικά, νομικές αντιρρήσεις, οι οποίες συνοψίζονται ως ακολούθως:

Πρώτον, ειδικά όταν πρόκειται για κυρώσεις, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του φορολογικού δικαίου, προηγείται η στενή ερμηνεία των φορολογικών διατάξεων υπέρ του φορολογουμένου.

Δεύτερον, με βάση την αρχή της αναλογικότητας και την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των φορολογουμένων προς τη Διοίκηση, δεν είναι δυνατόν να υπάρχει επιβολή αναδρομικών προστίμων για περιόδους που είχαν διαφορετική νομική βάση και πρακτική

Τρίτον, και κυριότερον, η ερμηνεία που υιοθετείται ξεπερνά το γράμμα του νόμου, επομένως εγείρει σοβαρά ζητήματα συνταγματικότητας και δίκαιης φορολογικής μεταχείρισης, ιδίως ως προς την αναδρομική εφαρμογή φορολογικού νόμου που απαγορεύεται ρητά (Σ.78 παρ.2).

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να εξετάσει άμεσα τη διόρθωση της ερμηνείας και εφαρμογής της εγκυκλίου Ε.2059/2025, ή την έκδοση νέας αποσαφηνιστικής, ώστε να αποτραπεί η επιβολή αναδρομικών, δυσανάλογων προστίμων, ειδικά

για περιπτώσεις όπου δεν προκύπτει ουσιαστικό φορολογικό όφελος για το Δημόσιο;

2. Υπάρχει σχέδιο για την αναστολή της εφαρμογής αναδρομικών προστίμων σε περιπτώσεις όπως αυτές που αντιμετωπίζει η Αναπτυξιακή Εταιρεία του Δήμου Χερσονήσου, ή να δοθεί εγκύκλιος με την ορθή ερμηνεία των ισχυόντων κανόνων δικαίου;

3. Εξετάζετε την αναθεώρηση του πλαισίου προστίμων για μηδενικές και πιστωτικές δηλώσεις, ώστε να ευθυγραμμιστεί με την αρχή αναλογικότητας και τη φορολογική δικαιοσύνη;

4. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση, σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ, ώστε να αποφευχθούν μαζικές δικαστικές διενέξεις και αβεβαιότητες που επιβαρύνουν αδικαιολόγητα δημόσιους φορείς και ιδιώτες;

Η Βουλευτής

BATΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ